Ayr?lma Anksiyetesi Belirtileri ?çin Yap?land?r?lm?? Klinik Görü?mesi-Yeti?kin Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ayr?lma Anksiyetesi Belirtileri ?çin Yap?land?r?lm?? Klinik Görü?mesi-Yeti?kin Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17140

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Ayr?lma Anksiyetesi Belirtileri ?çin Yap?land?r?lm?? Klinik Görü?mesi-Yeti?kin Formu (AAB-YKG), yeti?kinlerde Ayr?lma Anksiyetesi bozuklu?unun belirti ve ?iddetini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? standart bir Klinik Görü?me arac?d?r. Bu ölçek, orijinal versiyonunun Türk popülasyonuna uyarlanmas? çal??mas?yla psikometrik özelliklerinin incelenmesi sonucu kullan?ma sunulmu?tur. Çal??ma, ölçe?in yeti?kin ve çocuk formlar?n?n psikometrik yeterlili?ini göstermeyi amaçlam??t?r. AAB-YKG'nin yeti?kin formu toplam 8 maddeden ve 2 temel alt boyuttan olu?maktad?r: **Ayr?lma Anksiyetesi** ve **Yaln?zl?k Korkusu**.

Anahtar Kelimeler

Ayr?lma Anksiyetesi, Klinik Görü?me, Yap?land?r?lm?? Görü?me, Yeti?kin Psikopatolojisi, Psikometrik Özellikler, Uyarlama.

Yazarlar

Meliha Diriöz, Tamer Alk?n, Bülent Yemez, Nuray Emina?ao?lu, Ercan Onur.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, yeti?kin bireylerde Ayr?lma Anksiyetesi (AAB) belirtilerinin varl???n? ve ?iddetini sistematik ve yap?land?r?lm?? bir ?ekilde saptamakt?r. Geleneksel öz bildirim ölçeklerinden farkl? olarak, bu araç bir klinisyen taraf?ndan uygulan?r ve tan?sal ölçütlere uygun olarak kesin bir de?erlendirme sa?lamay? hedefler. Ölçe?in yap?land?r?lm?? format?, görü?meciler aras?ndaki tutarl?l??? maksimize ederek te?his sürecinin standardizasyonuna katk?da bulunur.

AAB-YKG'nin Türkçe uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türk popülasyonunda geçerlik ve güvenirlik standartlar?n? kar??lay?p kar??lamad???n? belirlemek üzere Diriöz ve arkada?lar? (2012) taraf?ndan yap?lm??t?r. Bu sayede, Türkiye'deki ruh sa?l??? uzmanlar?n?n Ayr?lma Anksiyetesi tan?s? koyma süreçlerinde kullanabilece?i standardize edilmi?, güvenilir bir araç sa?lanm??t?r.

Yap?

AAB-YKG, yeti?kinlerde görülen ayr?lma anksiyetesi belirtilerini inceleyen 8 maddeden olu?ur ve bu maddeler iki ana alt boyutta toplan?r. Bu yap?, yeti?kinlerdeki ayr?lma anksiyetesinin çekirdek semptomlar?n? temsil etmektedir ve tan?sal sistemlerdeki (örne?in, DSM-5) kriterlerle uyumludur.

Yeti?kin formu, a?a??daki iki alt boyutu kapsamaktad?r:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ayr?lma Anksiyetesi (5 Madde): Ki?inin ba?land??? figürlerden veya evden ayr?lma durumunda a??r? kayg?, ayr?lma ile ilgili kötü olaylar?n (kaybolma, kaza, ölüm) ba??na gelece?i yönünde yo?un endi?e gibi temel semptomlar? ölçer.
Yaln?zl?k Korkusu (3 Madde): Tek ba??na kalmaktan veya yaln?z olmaktan duyulan yo?un rahats?zl?k ve korkuyu, bu durumdan kaç?nma davran??lar?n? ve ili?kilerde a??r? ba??ml?l?k (yap??kanl?k) e?ilimlerini de?erlendirir.

Geçerlik

AAB-YKG'nin geçerlik çal??mas?, hem çocukluk hem de yeti?kinlik formlar?n?n di?er ilgili psikopatoloji ölçüm araçlar?yla olan korelasyonlar? üzerinden e? zamanl? geçerlik (concurrent validity) ba?lam?nda gerçekle?tirilmi?tir. Elde edilen bulgular, ölçe?in yap? geçerli?ini güçlü bir ?ekilde desteklemektedir.

Yap?lan korelasyon analizlerinde, AAB-YKG puanlar? ?u sonuçlar? vermi?tir:

Yüksek Korelasyon: Ölçek, Ayr?lma Anksiyetesi Belirtileri Envanteri (AABE), Yeti?kin Ayr?lma Anksiyetesi (YAA) ve Panik Atak ?iddet Ölçe?i-Ya?amsal Boyut (PASÖ-YB) puanlar?yla yüksek düzeyde korelasyon göstermi?tir. Bu, AAB-YKG'nin ölçmeyi amaçlad??? yap?yla yak?ndan ili?kili olan di?er anksiyete ve panik bozukluklar? yap?lar?n? do?ru bir ?ekilde yans?tt???n? gösterir.
Orta Düzey Korelasyon: Klinik Derecelendirme Ölçe?i (KD?) ile orta düzeyde ili?ki saptanm??t?r.
Dü?ük Düzey Korelasyon: Panik Bozuklu?u ?iddet Ölçe?i (PB?Ö) ile dü?ük düzeyde korelasyon bulunmu?tur. Bu farkl? korelasyon paternleri, AAB-YKG'nin ayr?lma anksiyetesini di?er anksiyete türlerinden ay?rt edebilme (ay?rt edici geçerlik) yetene?ine sahip oldu?unu dü?ündürmektedir.

Güvenirlik

AAB-YKG'nin güvenirlik incelemesi, iç tutarl?l?k, test-tekrar test güvenilirli?i ve görü?meciler aras? tutarl?l?k gibi çe?itli yöntemlerle kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirilmi?tir. Görü?me temelli araçlar için tipik olan baz? iç tutarl?l?k de?erlerine ra?men, ölçe?in zaman içindeki stabilitesi ve klinisyenler aras? tutarl?l??? oldukça yüksektir.

Güvenirlik sonuçlar? detaylar? ?öyledir:

?ç Tutarl?l?k: ?ç tutarl?l?k ölçütü olan Cronbach Alfa katsay?lar? yeti?kinlik formu için 0,59 ve çocukluk formu için 0,57 olarak saptanm??t?r. Bu de?erler orta düzeyde bir tutarl?l??a i?aret etmektedir.
Madde-Toplam Puan Korelasyonlar?: Maddelerin toplam puanla olan korelasyonlar? orta düzeyde bulunmu?tur, bu da maddelerin genel yap?ya kabul edilebilir bir katk? sa?lad???n? gösterir.
Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ölçe?in farkl? zamanlarda uygulanmas?nda elde edilen puanlar?n

ARABPSYCHOLOGY.COM

tutarl?l???n? gösteren katsay?lar oldukça iyi düzeydedir.
Görü?meciler Aras? Tutarl?l?k: Farkl? klinisyenlerin ayn? bireyi de?erlendirmesindeki uyumu ölçen **Cohen's Kappa** de?erleri de oldukça iyi seviyede saptanm??t?r, bu da ölçe?in yap?land?r?lm?? do?as?n?n sa?lad??? objektifli?i teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini ve boyutlulu?unu incelemek amac?yla yap?lan Faktör Analizi, AAB-YKG'nin yeti?kin ve çocuk formlar? için farkl? faktör yap?lar?na sahip oldu?unu ortaya koymu?tur. Bu farkl?la?ma, ayr?lma anksiyetesinin klinik sunumunun ya?a ba?l? olarak de?i?ti?i hipotezini desteklemektedir.

Analiz sonuçlar?na göre:

AAB-YKG'nin yeti?kinlik k?sm?, ölçe?in alt boyutlar?na paralel olarak **2 faktörlü** bir yap?ya sahiptir. Bu faktörler, **Ayr?lma Anksiyetesi** ve **Yaln?zl?k Korkusu** boyutlar?n? temsil eder.
AAB-YKG'nin çocukluk k?sm? ise **3 faktörlü** bir yap? sergilemi?tir.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon) / Yap?land?r?lm?? Klinik Görü?me

Format: Birebir, yüz yüze, yap?land?r?lm?? görü?me format?nda uygulan?r.

Mevcut Dil: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler (Klinik ve genel popülasyon).

Ya? Grubu: Yeti?kin bireyler.

Popülasyon Detaylar?: Türkçe uyarlama çal??mas?, Türkiye'deki yeti?kin popülasyonu üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Her soru, belirlenmi? tan? ölçütlerine göre de?erlendirilir. Puanlama 2'li derecelendirme (dichotomous) ?eklinde yap?l?r: 1=Evet (Belirti mevcut) - 0=Hay?r (Belirti mevcut de?il).

Anahtar Kelimeler

AAB-YKG, Cronbach Alfa, Faktör Analizi, Ayr?lma Kayg?s?, Psikopatoloji, Yeti?kin Ruh Sa?l???, Cohen's Kappa.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresleri: Sorumlu yazar Meliha Diriöz ile ileti?im için: meliha.dirioz@deu.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Meliha Diriöz, Dokuz Eylül Üniversitesi, ?zmir, Türkiye (Uyarlama çal??mas?n?n yap?ld??? kurumlar aras?nda yer almaktad?r).

?zinler & Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Türkçe uyarlama çal??mas? 2012 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? ve izin ?artlar? için sorumlu yazar Meliha Diriöz ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ara?t?rmac?lar, referans makaleye Noropsikiyatri Ar?ivi üzerinden eri?ebilirler.

Orijinal makalenin PDF ba?lant?s?: noropsikiyatriarsivi.com

Referanslar

Diriöz, M., Alk?n, T., Yemez, B., Emina?ao?lu, N. ve Onur, E. (2012). Ayr?lma anksiyetesi belirtileri için yap?land?r?lm?? klinik görü?mesi Türkçe versiyonunun psikometrik özellikleri. *Noropsikiyatri Ar?ivi*, *49*(1), 6-13. doi: 10.4274/npa.5955

Ölçe?in orijinal PDF doküman? bu ba?lant?dan indirilebilir: ayrilma-anksiyetesi-belirtileri-icin-yapilandirilmis-klinik-gorusmesi-yetiskin-ayrilma-anksiyetesi.pdf

Ayr?lma Anksiyetesi Belirtileri ?çin Yap?land?r?lm?? Klinik Görü?mesi-Yeti?kin Formu Maddeleri

Yeti?kin formu 2 alt boyut ve 8 maddeden olu?maktad?r:

Ayr?lma Anksiyetesi (5 m): Hiç sizin ba??n?za, sizi bu ki?iden ay?racak, kötü bir ?ey gelece?inden endi?endiniz mi (kaybolmak, kaç?r?lmak, kaza geçirmek ya da öldürülmek gibi)?

Yaln?zl?k Korkusu (3 m): Sizin için yaln?z kalmak, hatta bir odada tek ba??n?za kalmak bile çok zor mudur? Yaln?z kalmamak için, hiç etraftaki birilerinin pe?ine tak?ld???n?z oldu mu? Hiç, birileri çok "yap??kan", "ba??ml?" oldu?unuzdan ya da sizin onu "bo?du?unuzdan" ?ikâyet etti mi?

ARABPSYCHOLOGY.COM